

KIENHUIS HOVING
ADVOCATEN EN NOTARISSEN

Stellen en bewijzen in procedures over verplichtstelling

9 september 2015

Alex Ter Horst
Advocaat pensioenrecht

Achtergrond

- Indien verplichtstelling van toepassing is leidt dat voor wg en bpf tot allerlei verplichtingen
- Voor werkgever: naleven statuten en reglementen van bpf (art 4 Wet Bpf)
  - Premiebetaling
  - Informatieverstrekking
- Voor Bpf: acceptatie werk-/deelnemer, uitvoeren pens. reglement
  - Aanspraken verlenen
  - Informatieverstrekking

Discussiepunten tussen bpf en werkgever

- Discussie over de feiten (*onderwerp van vandaag*)
  - Aard van de activiteiten
  - Hoeveel werknemers/omzet/loonkosten
- Discussie over de uitleg van de verplichtstelling
  - Vector/Adimec (PJ 2012/65, PJ 2014/69)
  - Fresh Connection/Care4Care (PJ 2015/8, PJ 2015/9)
- Combinatie ook mogelijk
  - Hof Arnhem-Leeuwarden 1-10-2013 (PJ 2013/197) (Bpf Schilders/eenmanszaak)
  - Hof Den Bosch 12-8-2014 (PMT/Project Sourcing)

Stelplicht (art. 149 Rv)

- Stelplicht: Om een vordering (een rechtsgevolg) toegewezen te krijgen moeten alle feitelijke elementen worden gesteld die voortvloeien uit de vereisten die voor het intreden van het rechtsgevolg nodig zijn.
  - Bijv: voor onrechtmatige daad (6:162 BW) is vereist:
    1. Onrechtmatige daad
    2. Toerekenbaarheid van de daad aan de dader
    3. Schade
    4. Causaal verband tussen daad en schade
    5. Relativiteit
- Om een vordering op grond van O.D. toegewezen te krijgen moet eiser dus (ten minste) stellen dat alle 5 aspecten van O.D. aanwezig zijn.
- Indien onvoldoende is gesteld kan dat tot gevolg hebben dat de vordering wordt afgewezen, omdat niet voldaan is aan de stelplicht.

Op wie rust de stelplicht?

- De stelplicht rust op de partij die het beoogde rechtsgevolg wil laten intreden.
- Om te bepalen op wie de stelplicht rust moet dus gekeken worden naar de bestaande situatie die door het beoogde rechtsgevolg gewijzigd zal worden.
- Toegepast op verplichtstellingsdiscussie:
  - Huidige situatie: geen toepassing verplichtstelling
  - Beoogd rechtsgevolg: wel toepassing verplichtstelling
- Stelplicht inzake toepassing verplichtstelling rust in beginsel op bpf

Op wie rust de stelplicht?

- Ook indien werkgever eisende partij is (verklaring voor recht dat wg niet onder de verplichtstelling valt) rust stelplicht op bpf:
  - Rb Amsterdam 23-2-2015 (RAR 2015,80) (Stipp/RPR): *Stipp is weliswaar niet de eisende partij in onderhavige zaak, maar die zaak komt voort uit de (premie)vordering die Stipp stelt te hebben op RPR. Het is dus in oorsprong Stipp die zich beroept op de rechtsgevolgen van die verplichtstelling en niet RPR.* (nb. hoger beroep ingesteld)
  - Rb Amsterdam 4-5-2015 (ECLI:NL:RBAMS:2015:3224)
  - Rb Rotterdam 12-6-2015 (Spirit Moves/Bpf Vervoer): vordering van de werkgever komt voort uit de premievordering van bpf, dus stelplicht bij Bpf ondanks:
    - Wg maakte in eerste instantie geen bezwaar tegen aansluiting
    - Loon- en premiegegevens aan bpf verstrekt
    - Wg deed verzoek tot treffen betalingsregeling

Op wie rust de stelplicht?

- In situatie van een bestaande aansluiting die wordt betwist
- In dat geval ligt stelplicht bij de werkgever
- Hof Den Bosch 10-6-2014 (Bpf Vervoer/Kraanverhuur): wg was aangesloten bij bpf. In procedure omtrent betaling van premienota's stelde wg dat hij niet onder de verplichtstelling viel. Hof: *Een nadere toelichting daarop heeft Kraanverhuur evenwel niet gegeven, hetgeen wel van haar verlangd mocht worden, gelet op haar stelling dat zij wijzigingen heeft aangebracht in het werkgeversportaal en haar erkenning van de gedeeltelijke verschuldigdheid van diverse nota's.*

Wanneer is aan stelplicht voldaan?

- Welke feiten moeten worden gesteld?
- Feiten die nodig zijn voor het intreden van het rechtsgevolg:
  - Afhankelijk van verplichtstellingsbeschikking
    - Aard werkzaamheden
    - Omzet/uren/aantal werknemers, etc
- Tips op basis van jurisprudentie:
  - Doe (onafhankelijk) onderzoek;
  - Noem alle feitelijke elementen die nodig zijn voor toepassing verplichtstelling;
  - Geef aan over welke feitelijke elementen je beschikt;
  - Geef aan over welke feitelijke elementen je niet beschikt;
  - Geef aan dat en waarom wederpartij de onbekende feiten moet aanleveren.

Wanneer is aan stelplicht voldaan?

- Hof Arnhem-Leeuwarden (Bpf Schilders) PJ 2013/197: (indien op bpf stelplicht rust): KvK inschrijving + brieven werkgever + situatie na opheffing werkgever + rapport = onvoldoende
- Ktr Amsterdam 6 juni 2013 (Stipp): KvK inschrijving + website werkgever = voldoende
- Hof Den Haag 18-8-2009 (PMT): Bpf beschikte niet over gegevens mbt feitelijke werkplek van werknemers, maar stelde niet dat zij die gegevens ook niet kon achterhalen. Hof: Onvoldoende gesteld, vordering afgewezen.

Wanneer is aan stelplicht voldaan?

- Hof Den Bosch 12-4-2011 (PMT): Bpf beschikte niet over voldoende gegevens. Bpf kon die feiten zelf verkrijgen dmv werkingsfeeronderzoek bij de werkgever. Niet voldaan aan stelplicht door Bpf.
  - Hof: Werkgever moet meewerken aan onderzoek ogv maatschappelijke zorgvuldigheid indien:
    - Werknemers in dienst die betrokken zijn bij bedrijfstakwerkzaamheden
    - Vermoeden op goede gronden dat wordt voldaan aan werkingsfeercriterium
  - Niet meewerken door wg kan onrechtmatig zijn.
- Herhaald in Hof Den Bosch 12-8-2014 (PMT/Project Sourcing)

Voldaan aan stelplicht? → Betwisting

- Indien voldaan is aan de stelplicht is de hoofdregel van art. 149 Rv:
Feiten die door de ene partij zijn gesteld en door de andere partij niet of niet voldoende zijn betwist, moet de rechter als vaststaand beschouwen, behoudens...
- Dus als de wederpartij de gestelde feiten niet (voldoende/gemotiveerd) betwist, staan deze feiten in beginsel vast en hoeven niet meer bewezen te worden.
- MAARRRR: ... *behoudens zijn bevoegdheid om bewijs te verlangen, zo vaak aanvaarding van de stellingen zou leiden tot een rechtsgevolg dat niet ter vrije bepaling van partijen staat.*
- Vraag: staat het rechtsgevolg – te weten de toepassing van de verplichtstelling – ter vrije bepaling van partijen?

Voldaan aan stelplicht? → Betwisting

- Om te voorkomen dat de rechter de stellingen van het bpf als vaststaande feiten beschouwt zal de werkgever die stellingen voldoende moeten betwisten.
- Omstandigheden van het geval bepalen of sprake is van voldoende betwisting
  - Tegenover kale stelling kan kale ontkenning voldoende zijn
  - Tegenover gedetailleerde stellingen zal meer gemotiveerde betwisting nodig zijn
- Vertrouw er niet op dat rechter ambtshalve bewijs zal verlangen bij onvoldoende betwisting!!!

Voldaan aan stelplicht? → Betwisting

- Hof Den Haag 21-4-2015 (PMT/VOF cs): *het had op de weg gelegen van VOF cs inzicht te verschaffen in haar volledige bedrijfsactiviteiten. VOF cs is immers bij uitstek degene die daarover informatie kan verschaffen. VOF cs heeft echter nagelaten feiten en omstandigheden te stellen die een gemotiveerd verweer opleveren tegen voormeld vermoeden (...). Het hof concludeert daarom dat VOF cs de stellingen van de fondsen op dit onderdeel onvoldoende gemotiveerd heeft weersproken, zodat het hof haar verweer passeert.*

Verzwaarde stelplicht tbv gemotiveerde betwisting

- Indien de partij op wie de bewijslast rust (het bpf) over onvoldoende gegevens beschikt om zijn stellingen te bewijzen, kan de rechter in het kader van de gemotiveerde betwisting op de werkgever een *verzwaarde stelplicht* leggen.
- Verzwaarde stelplicht = Het verstrekken van feitelijke gegevens (*door de werkgever*) ter motivering van diens betwisting van de stelling van *het bpf* op wie de bewijslast rust, teneinde *het bpf* aanknopingspunten te bieden voor bewijslevering.
- Bevindt zich op snijvlak van betwisting en bewijslevering.
- Kan voelen als ‘meewerken aan je eigen veroordeling’
- Anderzijds: ‘het recht moet zijn loop hebben’ (vgl. art 21 RV: waarheidsvinding)

Voorbeelden verzwaarde stelplicht

- *Rechtbank Amsterdam 23-2-2015 (Stipp/RPR): Daarbij is het in beginsel aan Stipp om te bewijzen dat RPR valt onder de werkingssfeer van Stipp, waarbij van RPR verwacht mag worden openheid van zaken te geven over haar bedrijf en bedrijfsvoering. Op RPR rust een verzwaarde stelplicht.*
- *Rechtbank Amsterdam 6-6-2013 (Stipp): Op X die over alle relevante gegevens beschikt, rust in het kader van haar betwisting dus een verzwaarde stelplicht. Stipp kan haar wettelijke taken niet uitvoeren zonder behoorlijk onderzoek, waartoe zij mede afhankelijk is van door het betreffende bedrijf zelf aangeleverde informatie.*

Voorbeelden verzwaarde stelplicht

- Hof Arnhem-Leeuwarden 1-10-2013 (Bpf Schilders) PJ 2013/197: *als het bpf voldoende heeft onderbouwd (lees: heeft voldaan aan stelplicht) waarom bpf meent dat wg verplicht dient deel te nemen, kan wg, indien gegevens beslissend zijn die zich uitsluitend in zijn domein bevinden en niet toegankelijk zijn voor het fonds, niet volstaan met een blote ontkenning, maar dient hij zijn verweer te motiveren aan de hand van dergelijke gegevens.*

Gevolg onvoldoende betwisting/niet voldoen aan verzwaarde stelplicht

- Twee mogelijkheden (vrijheid van de rechter, NJ 2007,203)
- Variant 1: toepassing art. 149: *bij onvoldoende betwisting staan stellingen van eiser vast*. Niet voldoen aan verzwaarde stelplicht = niet voldoende gemotiveerd betwist = door eiser gestelde feiten staan vast.
- Hof Den Bosch 22-7-2008 (Stipp/Servicebedrijf X): *Aangezien niet het pensioenfonds, maar X over de gegevens beschikt aan de hand waarvan kan worden vastgesteld of aan de 26 weken-eis is voldaan (...), dient X aan het pensioenfonds de daartoe noodzakelijke gegevens te verschaffen en deze deugdelijk toe te lichten. Bij gebreke daarvan mag het pensioenfonds ervan uitgaan dat aan de 26 weken-eis is voldaan.*

Gevolg onvoldoende betwisting/niet voldoen aan verzwaarde stelplicht

- Variant 2: de stellingen van bpf voorshands bewezen achten en de wg de mogelijkheid van tegenbewijs bieden.
- Tegenbewijs = ontzenuwen van de juistheid (voldoende twijfel zaaien)
- Deze variant biedt de wg min of meer een herkansing

Na stellen en betwisten → bewijzen

- Art. 150 Rv: verdeling van de bewijslast
  - De partij die zich beroept op rechtsgevolgen van door haar gestelde feiten, draagt de bewijslast van die feiten,
  - tenzij uit bijzondere regel of uit de eisen van r&b een andere verdeling van de bewijslast voortvloeit.
- Toegepast op verplichtstellingsdiscussie:
  - Bepaalde feiten: aard van activiteiten, omzet, etc
  - Rechtsgevolg: verplichtstelling van toepassing.
- Rb Amsterdam 4-5-2015 (Bpf Bouw) PJ2015/104: Bpf slaagt niet in bewijs want
  - gebaseerd op een rapport van de eigen (niet-onafhankelijke) uitvoeringsorganisatie
  - Rapport richt zich op omzet ipv loonsom

Contact

Alex Ter Horst

Advocaat pensioenrecht

T 053 - 480 43 34

M 06 – 11 59 65 21

E alex.terhorst@kienhuishoving.nl

www.kienhuishoving.nl

Pantheon 25 Postbus 109 7500 AC Enschede T +31(0)53 480 42 00 F +31(0)53 480 42 99